

Từ ruộng nhỏ đến chuỗi lớn: Nông nghiệp Việt bước vào thời kỳ chuyên nghiệp hóa

06:00 19/02/2026

Không còn sản xuất tự phát, nông nghiệp Việt Nam đang chuyển mình mạnh mẽ theo hướng liên kết chuỗi giá trị. Khi người nông dân trở nên chuyên nghiệp hơn, hợp tác xã đóng vai trò hạt nhân và doanh nghiệp dẫn dắt thị trường, một vận hội mới đang mở ra cho nông sản Việt.

Tại vùng lúa Đồng Tháp, câu chuyện của HTX Giống nông nghiệp Định An cho thấy sự thay đổi rõ nét trong tư duy sản xuất. Giám đốc HTX, ông Nguyễn Anh Dũng, khẳng định muốn thoát khỏi tình trạng manh mún, người nông dân phải am hiểu thị trường trước khi xuống giống. Sản xuất không còn là “trồng gì có sẵn”, mà phải là “trồng theo đơn đặt hàng”.

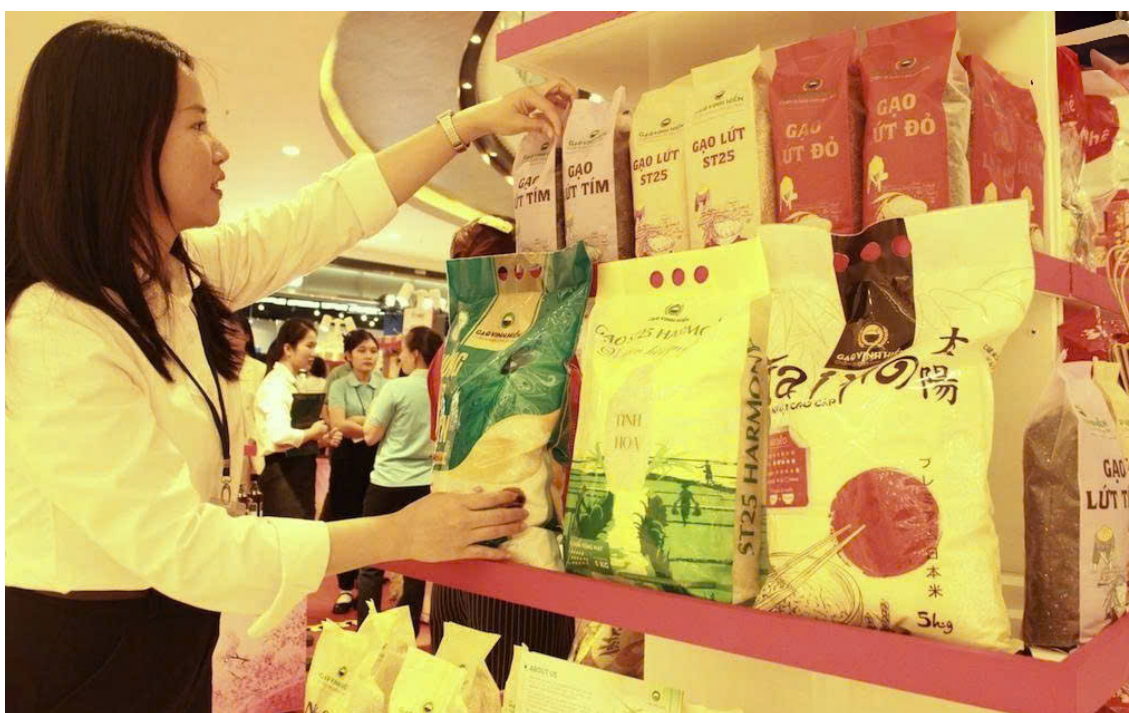

Người nông dân chuyên nghiệp đòi hỏi am hiểu cây trồng, giống, vật nuôi, có như vậy mới xây dựng được thương hiệu nông sản và xây dựng được thị trường.

HTX Định An đã lai tạo thành công nhiều giống lúa chất lượng cao, trong đó có giống “Huyền Ngọc Định An” được doanh nghiệp bao tiêu ổn định. Bên cạnh đó là các giống “Nhũ Hồng”, “Ngọc Đỏ Hương Dứa” đang được canh tác trên diện tích khoảng 150ha. Điều quan trọng không chỉ nằm ở sản lượng, mà ở sự cam kết về giá và đầu ra ngay từ đầu vụ. Khi giá thị trường biến động, HTX vẫn giữ đúng thỏa thuận, đặt chữ tín lên hàng đầu.

Một điểm khác biệt của HTX là áp dụng nhật ký sản xuất điện tử. Mọi công đoạn từ làm đất, gieo sạ, bón phân đến sử dụng thuốc bảo vệ thực vật đều được ghi chép minh bạch. Nhờ đó, doanh nghiệp đối tác có thể theo dõi toàn bộ quy trình, còn người nông dân nâng cao ý thức sản xuất an toàn. Chính sự minh bạch này giúp giá bán lúa cao hơn so với sản xuất nhỏ lẻ.

Không dừng lại ở đó, HTX còn triển khai mô hình sản xuất tuần hoàn: rơm rạ được ủ làm phân hữu cơ, kết hợp nuôi cá trên ruộng lúa để gia tăng giá trị. Cách làm này vừa cải thiện đất, vừa tạo thêm nguồn thu, góp phần giảm phát thải và hướng đến nông nghiệp bền vững.

Nhiều sản phẩm gạo lứt chất lượng cao của Việt Nam đang chinh phục thị trường quốc tế.

Từ thực tế trên, có thể thấy hình ảnh “nông dân chuyên nghiệp” đang dần hình thành. Họ không chỉ giỏi canh tác mà còn hiểu thị trường, biết liên kết và tuân thủ hợp đồng. Đây cũng là nền tảng quan trọng để triển khai hiệu quả các chương trình lớn như Đề án 1 triệu ha lúa chất lượng cao tại Đồng bằng sông Cửu Long.

Ở góc độ doanh nghiệp, ông Võ Quan Huy – Giám đốc Công ty TNHH Huy Long An – cho rằng vận hội mới phụ thuộc rất lớn vào việc đào tạo lực lượng nông dân có tư duy quản trị. Theo ông, muốn chuyển đổi xanh, chuyển đổi số, nông dân cần được hỗ trợ vốn và kỹ năng để đầu tư máy móc, công nghệ.

Trong lĩnh vực chế biến, ông Nguyễn Văn Thứ, Chủ tịch HĐQT CTCP Thực phẩm G.C (GC Food), nhấn mạnh vai trò chủ động vùng nguyên liệu. Doanh nghiệp đã quy hoạch vùng trồng tập trung, hướng đến 1.000ha vào năm 2030, sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP, GlobalGAP và tiến tới hữu cơ. Nhờ liên kết chặt chẽ với nông dân và HTX, công ty kiểm soát tốt chất lượng, giảm hao hụt và ổn định nguồn cung.

Rõ ràng, nông nghiệp Việt đang chuyển từ kinh tế hộ đơn lẻ sang kinh tế tập thể liên kết với doanh nghiệp. Hợp tác xã đóng vai trò “nhạc trưởng”, doanh nghiệp là đầu tàu thị trường, còn nông dân là chủ thể sản xuất chuyên nghiệp. Khi ba mắt xích này gắn kết chặt chẽ, chuỗi giá trị nông sản sẽ không còn chỗ cho kiểu làm manh mún.

Một khi ruộng đồng được tổ chức lại theo hướng quy mô lớn, minh bạch và bền vững, vận hội mới của nông sản Việt sẽ không chỉ là kỳ vọng. Đó sẽ là bước chuyển mạnh mẽ, đưa nông nghiệp vươn xa hơn trên thị trường trong nước và quốc tế.

Nam Sơn (t/h)